

«فرهنگستان» گزارش می‌دهد

نقش موسسه تجارت جهانی در چشم انداز اتحادیه اروپا

در دانشگاه آزاد واحد اصفهان

سامانه

لاگ بوک الکترونیک راه اندازی شد

در «فرهنگستان» بخوانید

چرا معلمی قانون خاص خودش را می‌خواهد؟

آخرین آمار عملکرد پارک‌های علم و فناوری چه می‌گوید؟

۹۰ درصد صادرات دانش بنیان‌ها در دست ۷ پارک علم و فناوری

مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی:

قطب‌های علمی به سمت

ماموریت محوری سوق داده می‌شوند

آیین‌نامه‌های قبلی با وضعیت علمی دانشگاه‌ها چه کرده است؟

آیین‌نامه بازی

باقطب‌های علمی

چه خبر از دانشگاه

۲ فاکتور اصلی در افزایش مشارکت در انتخابات

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به اینکه تبیین انتخابات نقش مهمی در افزایش مشارکت دارد، گفت: «مردم باید بدانند که این انتخابات در سرنوشت آنها تاثیرگذار است بنابراین تبیین دو موضوع اهمیت انتخابات و اهمیت مشارکت مردم نقش مهمی در فراگیری انتخابات دارد.» دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به برنامه‌های دانشگاه آزاد در انتخابات مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: «دانشگاه آزاد با حدود ۱،۴ میلیون دانشجو نقش مهمی در آموزش و انتقال موضوعات علمی دارد، با توجه به گستردگی این شبکه با اقداماتی به دنبال افزایش مشارکت و فراگیری انتخابات هستیم.» وی افزود: «دانشگاه آزاد اسلامی برای انتخابات مجلس برنامه ویژه‌ای دارد، کمیته‌های کاری در سراسر کشور و جلساتی نیز برای هماهنگی امور تشکیل شده که می‌تواند در فراگیری انتخابات نقش مهمی را داشته باشد.»

سامانه لاگ بوک الکترونیک راه اندازی شد

برای نخستین بار در دانشگاه آزاد با هدف تسهیل امور آموزشی دانشجویان رشته پرستاری و مامایی و اتاق عمل، سامانه «لاگ بوک الکترونیک» در دانشگاه آزاد واحد اصفهان (خوراسگان) راه‌اندازی و بهره‌برداری شد. سامانه «لاگ بوک الکترونیک» در راستای تسهیل امور آموزشی دانشجویان رشته پرستاری و مامایی و اتاق عمل برای جمع‌بندی و احصای سوابق کاری و تجربی این دانشجویان در نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳ آغاز به کار کرد. در این سامانه فعالیت‌های بالینی و کارآموزی‌ها برای مددجو و بیمار در مراکز بهداشتی، درمانی و آموزشی ثبت شده و سپس اساتید هر درس، قادر به تایید آن هستند. همچنین در این سامانه امکان ثبت و بارگذاری همه فعالیت‌ها روی تلفن همراه فراهم بوده که در این فرآیند به‌تدریج نسخه کاغذی لاگ بوک در ارزیابی‌های آموزش بالینی

حذف می‌شود.

لازم به توضیح است که این طرح در حال حاضر به صورت آزمایشی درحال اجراست و پس از انجام کنترل‌های لازم و شناسایی نقاط ضعف به صورت دائمی به اجرا درمی‌آید. این سامانه با همکاری معاونت علوم پزشکی سازمان مرکزی و پشتیبانی هیات رئیسه و معاونت علوم پزشکی دانشگاه آزاد واحد اصفهان (خوراسگان) و به همت فروزنده دشتی و رویا مطلبی دو تن از اعضای هیات علمی گروه پرستاری این واحد به بهره‌برداری رسید.

دانشگاه آزاد در ماه‌های رجب و شعبان میزبان ۴۰ رویداد علمی و فرهنگی است

قائم‌مقام دانشگاه آزاد گفت: «۴۰ رویداد علمی و فرهنگی در ماه‌های رجب و شعبان در واحدهای مختلف این دانشگاه در کشور برگزار می‌شود.» علی سروری مجد عصر یکشنبه در جمع اهالی رسانه در حیرت اظهار کرد: «از این ۴۰ رویداد در کل کشور سه رویداد آن در استان کرمان انجام می‌شود که شامل اولین همایش علمی زندگی و سیره امام حسین (ع) و نشاط معنوی، دومین جشنواره سراسری دانش‌آموزی سروقامتان و سومین جشنواره بین‌المللی شعر سرو است. ماه‌های رجب و شعبان اوج فعالیت‌های امامت و مهدویت در دانشگاه آزاد است.» سروری مجد اضافه کرد: «این دانشگاه با یک میلیون و ۳۰۰ هزار دانشجو در ۴۰۰ واحد و مرکز سراسر کشور ۶۰ هزار هیات علمی و کارمند دانشگاه و ۱۵۰ هزار دانش‌آموز در ۸۰۰ مدرسه دارد که در رویدادهای مختلف فعالیت می‌کنند. کل ظرفیت دانشگاه و مدارس حول محور امامت و مهدویت در ماه‌های رجب و شعبان پای کار است.» قائم‌مقام دانشگاه آزاد با اشاره به اینکه تقریباً مذاهب اسلامی، امامت و مهدویت دو بال بر حول محور مودت فی‌القربا است گفت: «مودت حول محور اهل بیت و مرجعیت علمی آنها است که مورد اتفاق همه مذاهب است و دستور قرآنی خطاب به همه مسلمانان محسوب می‌شود.» رئیس دانشگاه آزاد استان کرمان هم در

این نشست اظهار کرد: «آشنایی ما با اهل بیت از طریق هنرهای همچون شعر، تعزیه و نوحه بوده است.» علیرضا منطری‌توکلی افزود: «با توجه به سخنان رهبر معظم انقلاب که فرمودند از هنر فاخر برای انتقال ارزش‌ها بهره‌گرفته شود رویکرد بنیاد امامت و مهدویت، فرهنگی، هنری، علمی و بر مبنای نشاط و شادمانی است.» وی اضافه کرد: «رویکردهای قبلی بسیار تاثیرگذار بوده و ارزش‌های اسلامی از آن طریق به دست ما رسیده؛ هزاران انسان جان‌فدا براساس همین ارزش‌ها در مقابل ظلم و استکبار قیام کرده‌اند. اما این رویکرد براساس شرایط جدید اجتماعی می‌تواند یک تحرک برای انتقال ارزش‌ها براساس هنر فاخر باشد.»

دانشگاه آزاد در حوزه دانش بنیان جلوتر از سایر دانشگاه‌هاست

جعفر راستی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی درمورد دستاوردهای علمی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «باید به جوانان بگوییم که روزی به دانشگاه رفتن جزء آرزوهای دست‌نیافتنی بود. دانشگاه آزاد این طلسم را شکست و در واقع امروز با این وسعت و تعداد دانشجو که در دانشگاه آزاد حضور دارند، طلسم شکسته شده است.» راستی بیان کرد: «از مراکز تحقیقاتی دانشگاه آزاد بازدید کردم و متوجه شدم که در زمینه دانش‌بنیان‌ها خیلی جلوتر از بقیه دانشگاه‌هاست. اگر دانشگاه آزاد بخواهد دین خود را به کشور ادا کند یکی از راه‌ها کشاورزی است و گلخانه‌ها و مراکز تحقیقاتی دانش‌بنیان که راه‌اندازی کرده را ادامه دهد. می‌توانم بگویم که حتی دانشگاه آزاد از وزارت کشاورزی جلوتر است.» وی گفت: «به وزیر جهاد کشاورزی و بقیه دوستان که در این قضیه نقش دارند توصیه می‌کنم که دانشگاه آزاد را برای خودشان به عنوان پایلوت (نمونه) انتخاب کنند و بتوانند دانش موجود عملی در دانشگاه آزاد را به زمین‌های وسیعی که در اختیار دارند، انتقال دهند.» راستی تاکید کرد: «تا زمانی که دانشگاه و صنعت مکمل هم نشوند علم در دانشگاه آزاد می‌ماند و صنعت نیز کاری انجام می‌دهد که به درد جامعه نمی‌خورد.»

یادداشت

چرا معلمی قانون خاص خودش را می‌خواهد؟

نقدها و سوالات این دسته از افراد را ذکر می‌کنیم و به بررسی آن می‌پردازیم.

دسته اول افرادی هستند که بحث حقوقی و قانونی می‌کنند که قبل اشاره شد.

دسته دوم ناظر به خود مساله دانشگاه فرهنگیان و تربیت معلم نقد دارند. عبارت‌هایی از این دست که «آیا الان در دانشگاه فرهنگیان اصلاح‌چیزی به اسم تربیت معلم وجود دارد؟» «غیر از عدم تربیت معلم، معلم آموزش نمی‌دهند.» «دانشجومعلمان ۲۲ ساله چه تحولی رقم زده‌اند؟» «۴۰ ساله‌ها نمی‌توانند؟»

دسته سوم به اینکه مبنای این عدد (۲۴) یا (۲۲ سال) چیست پرسش می‌کنند. عبارت‌هایی چون «آیا تربیت صرفاً در یک سن خاصی فقط اتفاق می‌افتد؟» نیز بیان می‌شود.

پاسخ‌های مختلفی می‌توان داد، اما به اختصار و بند به بند مطالب را ذکر می‌کنم. ۱-۳- بله تربیت معلم وجود دارد. منتها به کفایت رقم نمی‌خورد. اما این کم بودن کیفیت، دلیلی بر این باشد که اصل اتفاق تربیت معلم و شکل‌گیری هویت معلمی و شخصیت معلم خاصاً در سنین پایین و جوانی را کنار زده. نمی‌توان نگاه صفر و صدی و بدون نتیجه به این اتفاق داشت.

۲-۳- مگر گفته نمی‌شود دانشگاه فرهنگیان ناتوان است؟ باید از این دسته پرسید چرا نمی‌روند آزمون استخدامی آموزش و پرورش بدهند؟ ۳-۴- باید توجه داشت، دانشگاه فرهنگیان تقریباً ۱۱ سال سابقه دارد. اگر قرار بود تحول به این راحتی رقم بخورد، دیگر اساساً تحول معنا نداشت.

نمی‌شود بگوییم چون ۲۰ ساله‌ها کاری نکرده‌اند، پس بگذاریم ۴۰ ساله‌ها بیایند. رد یک موضوع، اثبات دیگری نیست. البته نقد درستی است، چون در آزمون استخدامی نیز ۴۰ ساله‌ها می‌توانند شرکت کنند ولی نکته قابل‌تأمل اینجاست که آنجا ادعای معلمی می‌کنند و ارزیابی می‌شوند ولی در دانشگاه قرار است تربیت شوند. اینجا طرف چهار سال می‌خواهد دانشجو باشد!

علاج قانون خاص است: قانون خاص معلمی می‌خواهیم. نمی‌شود معلمی را کارمند دید، چون اگر قانون خاص نداشته باشیم، تداخلات ساختاری مثل اتفاق رخ می‌دهد و از این دست زیاد خواهیم داشت.

آینده آموزش و پرورش باشیم.

۳- گام‌هایی به سوی تعطیلی: با گسترش طیف داوطلبان دانشگاه فرهنگیان آن هم دیپلم در یک بازه سنی ۲۰ ساله، باید تأمل کرد فردی که بزرگسال است و مدرک تحصیلی (لیسانس) فوق‌لیسانس) نیز دارد، آیا توان این را دارند که چهارسال دیگر در دانشگاه فرهنگیان مجدد تحصیل کنند؟ به نظر می‌رسد بعد از اینکه سقف سنی ۴۰ سال شد دوره تربیت معلم دستخوش تغییراتی شود و گام‌هایی به سوی دوساله شدن می‌رود و از این رو دیگر دست از تقویت دانشگاه برمی‌دارند.

۴- خالی از اشتیاق: در چند سال اخیر با وجود شرایط خاص دانشگاه فرهنگیان که برای دانشجویان حاکم است مثل حقوق و مزایا و همین‌طور برای پسران معافیت از سربازی، خیلی از رتبه‌های برتر از گزینه‌های خودشان دانشگاه فرهنگیان است. به نظر می‌رسد از این پس با ورود به این دانشگاه ناامید می‌شوند یا میدی‌ی ندارد برای ورود به این دانشگاه. چرا ناامید می‌شوند؟ وقتی می‌بینند این دانشگاه از حالت نخبگانی و جوان بودن خارج شده است و به جای توسعه کمی و کیفی هیات علمی دانشگاه، سن دانشجویان را به سن اساتید رسانده‌اند!

۵- شوق بالاتر از دیوان: بعد از تصویب سند تحول در سال ۹۰، در همان سال‌ها اساسنامه دانشگاه فرهنگیان در شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب شد. در اساسنامه حداکثر سن ذکر شده و از طرفی دیوان امکان رای برخلاف مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی را ندارد و از این منظر قابلیت پیگیری دارد.

۶- مسیوق به سابقه: قبلاً نیز (سال‌های ۹۱، ۹۲ و ۹۸) رای دیوان برای سقف سنی استخدامی دستگاه‌های اجرایی را به تشخیص و اختیار دستگاه اجرایی واگذار کرده بود. لذا با استناد به رای وحدت، سقف سنی مغایرت قانونی ندارد. بازنشتگان حال: نکته‌ای که حائز اهمیت است، سن بازنشستگی این طیف است. عددی بین ۵۰-۷۰ سالگی است. این عدد واقعا برای تربیت و آموزش دانش‌آموز خنده‌دار است. عملاً ما به جای آنکه نسلی از نومعلمان جوان تربیت کنیم، داریم بازنشسته تربیت می‌کنیم. اما فارغ از نکات حقوقی، جامعه‌شناختی و تربیتی گفته‌شده، نقدهایی در رابطه با سقف سنی سابق نیز مطرح است که به آن در ادامه می‌پردازیم. اول

علی علیزاده

فعال حوزه تعلیم و تربیت

تقریباً کمتر از یک‌سال گذشته، شکایتی از وزارت آموزش و پرورش در دیوان عدالت اداری تنظیم شد، مبنی بر اینکه چرا استخدام از طریق دانشگاه فرهنگیان سقف سنی دارد؟ باید عادلانه باشد و از قانون خدمات کشوری استثنای تبعیت کند.

نهایتاً ۱۴۰۲/۰۴/۲۰ رای صادره علیه آموزش و پرورش صادر شد و سقف سنی برای ورود به دانشگاه فرهنگیان باید بر داشته شود.

اما از موقع رسانه‌ای شدن این موضوع تا الان دغدغه‌مندان تعلیم و تربیت به بیان ایرادها و نکات مغفول‌مانده فارغ از نکات حقوقی پرداختند. اما در ادامه یادداشت به بیان ایرادهای حقوقی و تربیتی به رای صادرشده پرداخته می‌شود.

۱- محرومیت دانش‌آموزان پسر از تحصیل در دانشگاه فرهنگیان: این رای با استناد بر ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب ۱۳۸۲) بند «الف» می‌باشد که با استناد هیات عمومی به این ماده، بند «ج» که انجام خدمت دوره ضروری سربازی یا معافیت قانونی برای مردان و بند «و» ارا بودن مدرک تحصیلی دانشگاهی هست، نادیده گرفته شده است، یعنی براساس این دو بند جامعیت دانش‌آموزان حاضر در کنکور به ویژه آقایان با توجه به شرط انجام خدمت و داشتن مدرک تحصیلی، شرایط حضور در دانشگاه فرهنگیان را دیگر نمی‌توانند داشته باشند. این تصمیم موجب بی‌عدالتی در پذیرش دانش‌آموزانی می‌شود که ۱۲ سال پیاپی تحصیل کرده‌اند و دارای شرایط لازم ذکرشده بند «و» «ج» نیستند و مجبور به اعزام خدمت یا تحصیل در سایر دانشگاه‌ها می‌شوند که عامل تضعیف سطح و جایگاه دانشگاه فرهنگیان و عدالت آموزشی می‌شود.

۲- سکوت دوساله قانون: پیش از این رای، دانشجویان از طریق قانونی خاص، یعنی قانون معاهدین خدمت رابطه خود را با دستگاه اجرایی تعریف می‌کرد. اما زین پس باید از قانون خدمات کشوری تبعیت کرد. مورد مغفول‌مانده در اینجا سکوت دوساله قانون است. از شروط استخدامی قانون خدمات کشوری، وجود حداقل ۲۰ سال و حداکثر ۴۰ (دکتری ۴۵) سال داوطلب است. با توجه به بند یک یادداشت، احتمالاً به‌طور جدی باید نظاره‌گر تضعیف جدی دانشگاه فرهنگیان و در